

বায়ুৰুদ্ধ মজুতকৰণ পদ্ধতি

এই ব্যৱস্থাত ধান এনেভাবে ৰাখিব লাগে যাতে ই বাহিৰৰ বায়ু আৰু জলীয় বাষ্পৰ সংস্পৰ্শত আহিব নোৱাৰে। প্লাষ্টিকৰ পাত্ৰ সংৰক্ষণ ভঁৰাল স্থাপন ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি। সৰু সৰু প্লাষ্টিক, স্তিল আৰু মাটিৰ পাত্ৰও ব্যৱহাৰ কৰা হয়। এনে পাত্ৰৰ ক্ষমতা ২৫ কিঃ গ্ৰাঃ - ৩০০ টন লৈ হ'ব পাৰে। এই ব্যৱস্থা ধান, মৃগাবৰণৰ প্ৰলেপ ওচোৰা চাউলৰ আৰু বিভিন্ন খাদ্য শস্যৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য।

সুবিধাঃ

- খাদ্যশস্যৰ ওপাওপ অক্ষয় ৰাখিব পাৰি।
- মথামথ বীজৰ অংকুৰণ ক্ষমতা আৰু জলীয় বাষ্প বন্ধা কৰে।
- কীটনাশকৰ ব্যৱহাৰ নকৰাকৈ বীজক কীট পতংগৰ পৰা ৰক্ষা কৰিব পাৰি।
- ধানৰ অংকুৰণ ক্ষমতা ৬ মাহৰ পৰা ১২ মাহলৈ বৃদ্ধি কৰিব পাৰি।
- বায়ুৰুদ্ধ পাত্ৰত কম পৰিমাণে থকা অক্সিজেন ব্যৱহাৰ হোৱাৰ পিছত বিনা অক্সিজেনত পোক পতংগই বংশবৃদ্ধি কৰিব নোৱাৰে।
- এন্দুৰ আৰু চৰাইবোৰে পোক পতংগহীন ধানৰ গোন্ধ নোপোৱাত অনিষ্টকৰণৰ মাত্ৰা কমি যায়।

বায়ুৰুদ্ধ পাত্ৰ কেনেকৈ ব্যৱহাৰ কৰিব ? :

- চাফা কৰা ধান ১২ শতাংশ জলীয় বাষ্পমুক্ত হোৱাটো বাধ্যনীয়।
- উপযুক্ত ধান চাফা আৰু বায়ুৰুদ্ধ পাত্ৰত ৰাখি সম্পূৰ্ণৰূপে বন্ধ কৰিব লাগে।
- পাত্ৰত সকলো প্ৰকাৰৰ ফুটা বন্ধ কৰিবলৈ গ্ৰীজজাতীয় পদাৰ্থ ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে।
- মাটিৰ পাত্ৰ বায়ুৰুদ্ধ কৰি এক বিশেষ ধৰণৰ বং (Acrylic Paint) ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে।
- এই পাত্ৰসমূহ ষ্ট্ৰ' পৰা ঠাইত ৰাখিব লাগে আৰু ধান মজুতকৰণৰ সময়ত খোলা মেলা কৰাৰ পৰা বিৰত থাকিব লাগে।

ব্যৱস্থা পনাঃ

- মজুতকৰণৰ সময়ত পাত্ৰবোৰ ষ্ট্ৰ' পৰা ঠাইত ৰখা হয়।
- এই ব্যৱস্থাত পাত্ৰসমূহ বেছিকৈ খোলা মেলা কৰি থাকিলে তাত অক্সিজেনৰ পৰিমাণ বৃদ্ধি হৈ কীট পতংগ বৃদ্ধি হোৱাৰ আশংকা থাকে। উদাহৰণস্বৰূপে- Lesser Grain borer (Rhizoperthe Dominica) নামৰ পতংগবিধৰ পাত্ৰৰ পলিথিনৰ তৰপটো কাৰ্চি দিব পৰাৰ ক্ষমতা থাকে।
- সম্পূৰ্ণৰূপে বন্ধ নকৰা পাত্ৰত অক্সিজেনৰ পৰিমাণ কমোৱাত অসুবিধা হয়, গতিকে পাত্ৰসমূহ সম্পূৰ্ণৰূপে শস্যৰে ভৰ্তি কৰাটো অপৰিহাৰ্য।
- ডাঙৰ বাণিজ্যিক মজুতকৰণ পাত্ৰত এন্দুৰৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱ বেছিগতিকে এই পাত্ৰসমূহত প্লাষ্টিকৰ তৰপ টানকৈ বান্ধিব লাগে।
- বেলেগ কামত আগতে ব্যৱহাৰ হোৱা পাত্ৰসমূহ চাফা কৰিহে শস্য ৰাখিব লাগে।

মূল্য :

- শস্য মজুতকৰণ পাত্ৰৰ মূল্য পাত্ৰৰ আকাৰ আৰু ক্ষমতাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে।
- থলুৱাভাৱে পূৰ্ণব্যৱস্থাৰ পাত্ৰৰ মূল্যৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে।
- ডাঙৰ বাণিজ্যিক মজুতকৰণ ব্যৱস্থাৰ প্ৰতি টন ক্ষমতাৰ বাবে মূল্য ৪০০০-১০০০০ টকা হোৱা দেখা যায়।
- এই ব্যৱস্থাৰ জীৱনকাল ৮-১০ বছৰ হয়। এই ব্যৱস্থাৰ মূল্য প্ৰতি বছৰ গড় হিচাপে ৩৫০-৭০০ টকা-প্ৰতি টন হোৱা দেখা যায়।
- থলুৱাভাৱে নিৰ্মিত বা পূৰ্ণব্যৱস্থাৰ পাত্ৰ বা মাটিৰ পাত্ৰ (২০০ লিটাৰ তেলৰ ড্ৰাম) যাৰ মূল্য ১৮০ ৰ পৰা ৩০০ টকা হোৱা দেখা যায়।

Commercial storage systems.

Better storage = less rodent damage.

Selection of small storage containers